

| روزنامه جوان | شماره ۵۸۹۰

سرویس فرهنگی ۸۸۴۹۸۴۶۶

فرهنگ و هنر

رد پای کرون‌ها در ادبیات تخیلی

در کتاب «رنگ خارج از فضا» از اچ‌پی لاکرفت که در سال ۱۹۲۷ نوشته یک عفونت بیگانه از طریق شهاب‌سنگ از راه می‌رسد زمین را ویران و مردم را دیوانه می‌کند

مختلف آن از جمله «روز استقلال»، وپروس طرف ماست و موجودات فضایی مهاجم را که فاقد صونیت اکتسابی ما هستند، ناپود می‌کند.

■ **دانشمندی با «وسوسه شیطانی»**

یکی از برجسته‌ترین پیچیدگی‌های این استعاره در رمان «موسیقی خون» گرگ بیز (۱۹۸۵) به چشم می‌خورد. یک دانشمند که از اخراج از آزمایشگاه خود عصبانی است، برای انجام ادامه آزمایشاتش، وپروس را به خود تزریق می‌کند تا بتواند آن را بیرون ببرد. این کار همه را آلوده می‌کند و همه چیز و همه کس را به خود جذب می‌کند؛ بشر و تأسیسات زیربنایی‌اش در نتیجه مهندسی شده آلوده می‌کند. در «طاعون سفید» فرانک هربرت، یک متخصص ژنتیک پس از به قتل رسیدن خانواده‌اش به داستان کوتاه درخش‌ان ایلس شالدرون، که قادر است تمام زن‌ها را بکشد، سرانجام درمان آن پیدا می‌شود اما زمانی که دیگر تعادل جمعیت دنیا به‌هم خورده و به ازای هر زن، هزاران مرد وجود دارد.

می‌کنند نباشند، احتمالاً پای عامل بر طرفدار دیگری در داستان‌های علمی–تخیلی در میان است: یک دانشمند دیوانه، ددها داستان با یک دانشمند ردل آغاز می‌شوند که مردم را با یک ویروس بیولوژیک مهندسی شده آلوده می‌کند. در «طاعون سفید» فرانک هربرت، یک متخصص ژنتیک پس از به قتل رسیدن خانواده‌اش به داستان کوتاه درخش‌ان ایلس شالدرون، که قادر است تمام زن‌ها را بکشد، سرانجام درمان آن پیدا می‌شود اما زمانی که دیگر تعادل جمعیت دنیا به‌هم خورده و به ازای هر زن، هزاران مرد وجود دارد.

■ **ویروسی که فقط مردان را می‌کشد**
در «مرد موث» شاهکار جوان راس که در سال ۱۹۷۵ منتشر شد، یک ویروس تمام مردان را از بین می‌برد و یک آرمان‌شهر برای زنان باقی می‌ماند. در پایان رمان متوجه می‌شویم که این ویروس مردکش در واقع توسط یک دانشمند زن طراحی شده است.

در نتیجه در فرهنگ امروز این مشخصه‌ها به بیماری‌های همه‌گیر نسبت داده می‌شود و یک بازی ویدیویی نظیر Plague Inc راه می‌رسد، زمین را ویران و مردم را دیوانه می‌کند. در «سسل اندر ورسدا» مایکل کرایتون در سال ۱۹۶۹ وپروس پایان‌بخش جهان از فضایی بیرونی به زمین می‌افتد. این خود بیماری است. مأموریت بازیکن این است که کمک‌کنند بیماری گسترش یابد و نژاد بشر را نابود کند. در «جنگ دنیاها» اثر تأثیرگذار اچی‌چی ولز که در سال ۱۹۸۹ منتشر شد، و بازنویسی‌های مدرن

تهیه‌کننده سریال «کلاغ» خبر داد که پیش تولید این سریال را به دلیل شیوع ویروس کرونا متوقف کرده‌اند.

جمال گلی تهیه‌کننده سریال «کلاغ» درباره به تعویق انداختن زمان تولید این سریال که پیش‌تولید آن بیشتر از یک ماه پیش آغاز شده است، گفت: ما حدود ۴۰ روز قبل، پیش‌تولید سریال «کلاغ» را به کارگردانی علی عطشانی برای ساخت در شبکه نمایش خانگی آغاز کردیم اما اکنون به دلیل شیوع ویروس کرونا و رعایت موارد سلامتی پیش‌تولید را متوقف کردیم. وی ادامه داد: قرار بود این سریال پنج فروردین کلید بخورد اما فعلاً تصمیم گرفته‌ایم برای سلامتی عوامل تولید این کار را متوقف کنیم و تا پایان فروردین سریال کلید نخواهد خورد. گلی با اشاره به عواملی که تاکنون حضورشان برای ساخت این سریال قطعی شده است اظهار کرد: عطشانی کارگردان، مجری طرح علیرضا نجف‌زادگان، مدیر تولید امیرابراهیمی و نویسنده پیمان عباسی است. وی در پایان گفت: سریال «کلاغ» در دو فصل ۱۲ قسمتی ساخته می‌شود که فعلاً مشخص نیست چه زمانی کار را کلید بزینیم.

از «ووها» -۴۰۰- وپروس کشنده‌ای که در سال ۱۹۸۱ توسط دین کونتز اختراع شد تا طاعونی که در «ورطیکس و کریک» مارگارت آتوود نشان داده شد، رمان نویسان مدت‌هاست که مجذوب بیماری‌های همه‌گیر هستند.

اینجا در متنی که به نقل از گاردین به آن پرداخته بر اساس رویکردی که از آن به عنوان تئوری توطئه آنلاین یسادی می‌کند، می‌نویسد: دین کونتز، نویسنده امریکایی در سال ۱۹۸۱ شیوع ویروس کرونا را پیش‌بینی کرده بود. رمان او «چشمان تاریکی» به ویروس کشنده‌ای به نام «ووها» -۴۰۰- اشاره می‌کند که به‌طرز خوفناکی شهر چینی را درگیر کووید-۱۹ می‌کند. اما شباهت‌ها به همین جا ختم می‌شود، ووها-۴۰۰ می‌شود، در آزمایشگاه‌های بیرون شهر به عنوان یک سلاح بیولوژیکی عالی ساخته شده است. روایتی با شباهت‌های بیشتر که به عقیده برخی کلپور وپروس کرونا را پیش‌بینی کرده، فیلم «شیوع»- سال ۲۰۱۱- درباره یک بیماری همه‌گیر است که با جهش‌های ژنتیکی از حیوان به انسان منتقل و در سرتاسر جهان پخش می‌شود. اما وقتی پسای درد و رنج ما به میان می‌آید، به چیزی بیش از پدیده‌های تصادفی نیاز داریم. در داستان‌های ما، از «یلیاد» هومر تا داستان‌های علمی-تخیلی معاصر همواره بیماری به چشم می‌خورد.

■ **شیوع در ایلیاد هومر**

در ایلیاد هومر، یونانی‌ها به یکی از کاهنان آبولو پی‌اجترامی می‌کنند. خدا با شلیک تیرهای آلوده به‌خیمه‌هایشان، ناراضی‌انی خود را نشان می‌دهد. این بیماری همه‌گیر ۹ روز دوام دارد، که کمتر از استانداردهای اپیدمیولوژی است. وقتی یونانی‌ها عذرخواهی می‌کنند و گوسفندها و بزها را برای آبولو قربانی می‌کنند، این طاعون درمان می‌شود. هفت قرن بعد یک بیماری همه‌گیر به آنن پریکلِس حمله کرد، یک چهارم جمعیت شهر را نابود کرد و بزها و کشاوران را همه‌شکست نظامی به دست اسپار تا قرار داد. توسیدید، مورخ یونانی، توضیح سساده‌ای برای این بیماری همه‌گیر دارد: آبولو، اسپارِت‌ها با زیرکی به خدا التماس کرده بودند و او در عوض قول پیروزی داده بود. کسی بعد، مرگ دشمنان اسپارِت به خاطر آن بیماری شروع شد. بازنگری‌ها نشان می‌دهد که آن تحت محاصره- که جمعیتش با هجوم پنهانندگان رو به افزایش گذاشته بود و همه در شرایط ناسالم زندگی می‌کردند- در معرض خطر

از سوی انتشارات شهید کاظمی قم

۱۴ اثر جدید برقی به بازار می‌آید

تازه‌ترین آثار سید حمیدرضا برقی شاعر مطرح آیینی کشور در قالب مجموعه ۱۴ جلدی شعر کودک از سوی انتشارات شهید کاظمی قم به چاپ می‌رسد. به گزارش ایبنا، سید حمیدرضا برقی از مخاطب کودک و نوجوان هم غافل نیست و در تازه‌ترین تلاش خود، مجموعه شعاری را که برای ۱۴ معصوم سروده و مناسب مخاطب کودک است، به نشر شهید کاظمی سپرده است. مدیر انتشارات شهید کاظمی در این رابطه به خبرنگار ایبنا گفت: اشعار کودک آقای برقی همان حال و هوای اشعار بزرگسال او را دارند، با همان سطحی که شعرهای دیگر او از احساس و معرفت برخوردارند، با این تفاوت که زبانی کودکانه دارند. معارفی که اگر در جان کودک نشیند، امید می‌رود تا سال‌ها همراه او باشد. وی یادآور شد: این مجموعه تحت عنوان «کتاب‌های اشک» در قالبی جذاب و در قطع خشتی به‌زودی از سوی انتشارات شهید کاظمی روانه بازار می‌شود.

نگاهی به ترجمه‌ای از رمان الیور توییست

پوشش ضعف ترجمه با جلد رنگارنگ

نمی‌گوییم که نویسنده حرفه‌ای باشد چون بسیاری از مترجمان ما نه داستان‌نویس هستند و نه شاعر ولی یک مترجم حداقل باید با آیین نگارش آشنایی داشته باشد تا در پرداخت و چینش کلمات دچار مشکل نشود. در وهله دوم باید دستور زبان و ادبیات فارسی را بشناسد و در نوشتن به علائم و نشانه‌گذاری‌های رایج در نوشتن بی‌توجه نباشد، چون در غیر این صورت، بر گرداندن کتاب، با مشکل روبه‌رو خواهد شد.

■ **یک داستان کلاسیک و معروف**

داستان معروف الیور توییست نوشته چارلز دیکنز یکی از رمان‌های معروف جهان است که در اکثر کشورهای جهان منتشر شده و پشه‌های نسل درپوز و امروز ما فیلم سینمایی و انیمیشن آن را در تلویزیون و سینما دیده‌ایم و از آن خاطرات بسیاری دارند. همچنین در کشور ما از طرف چند مترجم به فارسی برگردانده شده است اما کتاب مورد بحث ما از جمله ترجمه‌هایی است که از جمله‌بندی‌های نامفهوم بسیاری تشکیل شده و متأسفانه علاوه بر اشتباهات نگارشی و رعایت نکردن قواعد دستوری و ویرایشی، حتی از غلط‌های املایی هم بر خوردار است. در طول داستان با جمله‌بندی‌هایی روبه‌رو می‌شویم که بی‌دقتی مترجم در پرداخت آن به وضوح دیده می‌شود: «الیور گفت: آقا، لطفاً غذایی اغذای آبیشتری به من بدهید» (صفحه چهاراگراف سوم). «فقط چه خواهد گفت اگر ما بگوییم آبگویی» (صفحه ۲۹، چهاراگراف سوم) یا در حالی دیگر اینچنین می‌خوانیم: «...گفت: هیچ کاری نکن، آقا، فقط در پنتون ویل مخفی شو! داستان او خبری از او شد و به ما بگو...» (صفحه ۲۹، چهاراگراف سوم) یا در صفحه ۳۵ چهاراگراف سوم کتاب این‌طور می‌خوانیم: «او در طول آ مسیر از کنار خانه سوریبری گذشت. در زما کسی در را باز نکند. آنکرد!» در طول داستان با این گونه کلمات اشتباه بسیار مواجه می‌شویم که معنای جمله را کاملاً عوض می‌کند.

■ **اشتباهات نگارشی**

یکی دیگر از اشکالات، استفاده نکردن از علائم نشانه‌گذاری در کتاب است. در بعضی از پاراگراف‌ها مترجم از ویرگول و نقطه استفاده نکرده و حتی بدالوگ‌ها در داخل گیومه قرار نداده است. از دیگر موارد اشتباه این کتاب، غلط‌های دیکته‌ای در حروف چینی کلمات است که بسیار به چشم می‌آید. به این محلات توجه کنید تا متوجه این اشتباهات شوید: «شارلوت شده بود را با نان پخت» (صفحه ۳۹، پاراگراف اوجون ترا حدود ۱۲ سال داشت» (صفحه ۳۹، پاراگراف اول) «بک روز غروب رز مریض شد. حتماً دکتر باید او را می‌دید.» (وضعیت رعد ابد) «بود...» (صفحه ۴۱، پاراگراف پنجم). در جمله‌ای دیگر در پاراگراف پنجم، صفحه ۴۳ کتاب هم این گونه می‌خوانیم: «در حالی که هری با کلاسکاش آکالسنک‌اش آ دور می‌شد...» (باین حال، بعد از خواندن کتاب، این سؤال برای ما پیش می‌آید، با وجود اینکه این کتاب برای بار چهارم تجدید چاپ شده، چرا ناشر یا مترجم به خودش زحمت نداده که ایرادهای واضح آن را برطرف کند یا ترجمه آن را حداقل قبل از انتشار به یک ویراستار ادبی بسپارد؟

■ **رامین جهان‌پور**

بعضی از علاقه‌مندان به کتاب‌های ترجمه یا خانواده‌ها که برای خرید کتاب به کتابفروشی‌ها یا نمایشگاه‌ها مراجعه می‌کنند، متأسفانه فریب جلدهای رنگ و رو دار و کاغذهای براق کتاب‌ها را می‌خورند و بی‌توجه به نام مترجم و بی‌اطلاع از کیفیت متن، کتاب مورد علاقه‌شان را خریداری می‌کنند و بعد از مطالعه متوجه می‌شوند اثری که خواندن آن، وقت آنها را گرفته، با استانداردهای معمول یک کتاب ادبی فاصله‌های زیادی دارد. متأسفانه اکثر مواقع کتاب‌های مطرح و تأثیرگذار جهان، از این اشفته‌بازار فرهنگی، سهم بیشتری دارند. کتاب‌هایی که انگار فقط با هدف سودجویی برخی ناشران به دست مخاطب می‌رسد و ضرر آن بیشتر از رسالت فرهنگسازی آن است. ادبیات کلاسیک از جمله مقاله‌هایی است که اهمیت ویژه‌ای در میان علاقه‌مندان به شعر و داستان برخوردار است و نسل به نسل توسط اهل کتاب دنبال می‌شود و بسیاری از بزرگ‌تراها هم پیشنهاد خواندن آنها را به نسل‌های جدیدتر می‌دهند. بعضی از رمان‌های کلاسیک دنیا که از صفحات طولانی و پر حجمی برخوردارند به صورت تلخیص به دست مخاطب می‌رسند تا خواننده وقت کمتری روی آنها بگذارد و با قیمت کمتری آنها را تهیه کند. این کار در بازار کتاب ایران از قدمت طولانی برخوردار است و شروع آن به چاپ کتاب‌های طلایی (انتشارات امیر کبیر) در دهه ۴۰ برای نوجوانان برمی‌گردد که تاکنون هم توسط انتشاراتی‌های دیگر ادامه دارد و در چند سال اخیر هم مترجمان خوبی در کشور شده به این کار زده و به‌خاطر خسته نشدن مخاطب، کتاب‌های مطرح و معروف ادبیات جهان را خلاصه کرده و با ترجمه‌های روان و یکدست به دست مخاطب رسانده‌اند که در برخی مواقع هم بسیار موفق بوده‌اند و از این راه کمک خوبی به فرهنگ کتابخوانی و خصوصاً نوجوانان امروزی کرده‌اند اما برخی کتاب‌های خلاصه شده که از زبان اصلی به فارسی برگردانده شده از کیفیت لازم برخوردار نیست و هیچ‌ک از آلمان‌های ترجمه و عناصر ادبی در آنها رعایت نشده است و به صورت بسیار ضعیف و بی‌کیفیت به دست مخاطب می‌رسد که متأسفانه تعداد این کتاب‌ها در بازار کتاب ایران کم هم نیست.

■ **فرق مترجم با دی‌لماج**

چاپ چهارم رمان «الیور توییست» نوشته چارلز دیکنز نویسنده شهیر انگلیسی با ترجمه خانم مریم سلحشور با تیراز ۰۰۰ نسخه توسط انتشارات باران سخن در سال ۱۳۹۶ منتشر شده. این کتاب ۵۶ صفحه‌ای که از ۱۸ فصل تشکیل شده، متن تلخیص شده کتاب است که با قطع رقعی وارد بازار شده است. همان‌طور که می‌دانیم ترجمه متونوب یک کتاب با ترجمه شفاهی آن بسیار متفاوت است، مثلاً یک مترجم کتاب‌های ادبی با یک دیلماج که شغلش ترجمه یا دوبله صحبت‌های انگلیسی به فارسی است بسیار با هم متفاوتند و مسلماً هر کس که دیلماج خوبی باشد، نخواهد توانست مترجم خوبی برای این کتاب و خصوصاً کتاب‌های ادبی مثل شعر، داستان یا مقالات باشد، چون ترجمه این گونه کتاب‌ها تخصص و دقت بسیاری می‌طلبد، و همچنین قواعد و ریزه‌کاری‌های مکتصل خودش را دارد که مترجم باید به آن اشراق کامل داشته باشد. مترجم یک داستان کوتاه یا رمان در وهله اول باید نویسنده خوبی باشد، حالا

آگهی مفقودی

برگ سبز و خودرو سواری پژو تیپ ۲۰۶ آر‌بان مدل ۱۳۸۶ به رنگ سبز-بژ-متالیک به شماره پلاک ایران ۴۷- ۴۶۸ ص۳۴ به شماره موتور ۰۱۳۲۴-۳۳۸۶۰۰ و شماره شاسی ۱۸۹۱۶۱۴۶ متعلق به آقای فرید نیک پور با کدملی ۰۵۲۰۷۹۲۰۷۶ مفقود گردیده و از درجه اعتبار ساقط می‌باشد. البز

آگهی مفقودی

برگ سبز خودرو سواری پژو تیپ 206TU3 مدل ۱۳۹۰ به رنگ سفید روغنی به شماره پلاک ایران ۲۸- ۲۷۴ ی۶۷ به شماره موتور ۰۵۰۷۵۰۰۷۵۱۹۰۱ و شماره شاسی NAAP03ED0CJ557432 متعلق به خانم کبری عسگری گهر با کدملی ۰۳۲۰۰۵۲۱۰۴۴ مفقود گردیده و از درجه اعتبار ساقط می‌باشد. البز

سازمان آگهی‌های روزنامه جوان

تلفنی آگهی می‌پذیرد

۸۸۳۴۱۶۵۴

آگهی مفقودی

برگ سبز خودرو وانت مزدا تیپ ۱۶۰۰ مدل ۱۳۷۲ به رنگ آبی فیروزه‌ای متالیک به شماره پلاک ایران ۶۸- ۸۱۴ ط۱۸ به شماره موتور ۰۲۱۰۶۶۸ و شماره شاسی ۰۰۷۱۳ ۷۲۶۰ متعلق به آقای سید حسین میرجلیلی با کدملی ۰۳۳۳۲۴۵۶۶۸ مفقود گردیده و از درجه اعتبار ساقط می‌باشد. البز

آگهی مفقودی

تاریخ انتشار نوبت اول: شنبه ۱۳۹۸/۱۲/۱۰-نوبت دوم: یکشنبه ۱۳۹۸/۱۲/۱۱